

TARTUNTATAUTILAIN 58 §:N MUKAINEN PÄÄTÖS LÄNSI- JA SISÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTON ALUEELLE

ASIAN TAUSTAA

Maailman terveysjärjestö WHO julisti koronavirusepidemian pandemiaksi 11.3.2020. Koronavirus on yleisvaarallinen tartuntatauti. Valtioneuvosto antoi 16.3.2020 ensimmäisen suosituksen, jonka mukaan julkisia kokoontumisia rajoitetaan uuden koronaviruksen aiheuttaman infektion (Covid-19) leviämisen ehkäisemiseksi.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto on ajalla 17.3.2020 - 26.3.2021 antamallaan päätöksillä tehnyt tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin mukaiset rajoituspäätökset koskien yleisötilaisuuksien ja yleisten kokousten järjestämistä.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto on 26.3.2021 antamallaan päätöksellä kieltänyt Pirkanmaan sairaanhoitopiirin kuntien alueilla ja Punkalaitumen kunnan alueella yli 6 henkilön, Vaasan ja Keski-Suomen sairaanhoitopiirien alueilla yli 10 henkilön sekä Etelä- Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan sairaanhoitopiirien kuntien alueilla yli 20 henkilön yleisötilaisuudet ja yleiset kokoukset. Päätös on voimassa 1.4. - 30.4.2021. Pirkanmaan sairaanhoitopiirin kuntien alueella sekä Punkalaitumen kunnassa aluehallintovirasto on vielä 9.3.2021 antamallaan päätöksellä kieltänyt yli 6 henkilön yleisötilaisuudet ja yleiset kokoukset. Aluehallintovirasto on lisäksi asettanut näitä osallistujamääriä pienempien tilaisuuksien järjestämisen edellytykseksi opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveystieteiden tutkimuskeskuksen 21.9.2020 antaman ohjeen noudattamisen.

KUULEMINEN

Kuuleminen olisi saattanut vaarantaa tämän päätöksen tarkoituksen toteutumisen, ja siitä johtuva viivästyminen olisi aiheuttanut huomattavaa haittaa ihmisten terveydelle ja yleiselle turvallisuudelle,

LÄNSI- JA SISÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO
PL 200, Wolffintie 35, 65101 Vaasa

puh. 0295 018 450
kirjaamo.lansi@avi.fi
www.avi.fi

Jyväskylän toimipaikka
Hannikaisenkatu 47

Tampereen toimipaikka
Yliopistonkatu 38

minkä vuoksi hallintolain (434/2003) 34 §:n 2 momentin 4 kohdan nojalla asiassa ei ole suoritettu kuulemista.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU JA PERUSTELUT

Määräys

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto kieltää tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin nojalla toimialueellaan kaikki sisä- ja ulkotiloissa järjestettävät yleisötilaisuudet ja yleiset kokoukset.

Pirkanmaan sairaanhoitopiirin kuntien alueilla sekä Punkalaitumen kunnassa voidaan kuitenkin sisätiloissa ja alueellisesti rajatuissa ulkotiloissa järjestää yleisötilaisuuksia ja yleisiä kokouksia, joihin osallistuu enintään 10 (kymmenen) henkilöä edellyttäen, että turvallisuus niissä voidaan varmistaa noudattaen opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveystieteiden tutkimuskeskuksen 21.9.2020 antamaa ohjetta (liite 1), joka täydentää suoraan tartuntatautilaista tulevia velvoitteita.

Keski-Suomen, Vaasan ja Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirien kuntien alueilla voidaan kuitenkin sisätiloissa ja alueellisesti rajatuissa ulkotiloissa järjestää yleisötilaisuuksia ja yleisiä kokouksia, joihin osallistuu enintään 20 (kaksikymmentä) henkilöä edellyttäen, että turvallisuus niissä voidaan varmistaa noudattaen opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveystieteiden tutkimuskeskuksen 21.9.2020 antamaa ohjetta (liite 1), joka täydentää suoraan tartuntatautilaista tulevia velvoitteita.

Keski-Pohjanmaan (pl. Reisjärvi) sairaanhoitopiirin kuntien alueilla voidaan kuitenkin sisätiloissa ja alueellisesti rajatuissa ulkotiloissa 1.5.-2.5.2021 järjestää yleisötilaisuuksia ja yleisiä kokouksia, joihin osallistuu enintään 20 (kaksikymmentä) henkilöä sekä 3.5.2021 alkaen yleisötilaisuuksia ja yleisiä kokouksia, joihin osallistuu enintään 50 (viisikymmentä) henkilöä. Edellytyksenä mainittujen tapahtumien järjestämiselle

on, että turvallisuus niissä voidaan varmistaa noudattaen opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen 21.9.2020 antamaa ohjetta (liite 1), joka täydentää suoraan tartuntatautilaista tulevia velvoitteita.

Keski-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntien alueilla voidaan sisätiloissa ja alueellisesti rajatuissa ulkotiloissa lisäksi 3.5.2021 alkaen järjestää yli 50 henkilön yleisötilaisuus tai yleinen kokous edellyttäen että:

- 1. tiloissa on käytettävissä useita katsomolohkoja tai yleisölle tarkoitettuja rajattavissa olevia alueita, joiden kaikkien välille on järjestettävä selkeä suojavyöhyke,**
- 2. tilaisuuteen osallistuva yleisö voidaan sijoittaa omille istumapaikoille tai omille alueille enintään 50 henkilön erillisiin katsomolohkoihin tai yleisölle tarkoitettuihin alueisiin, joihin jokaiseen on oltava omat kulkureitit, palvelut (kuten mahdolliset tarjoilupalvelut ja saniteettitilat) sekä tapahtumahenkilökunta,**
ja
- 3. yleisön turvallisuus voidaan varmistaa noudattamalla edellä mainittua opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen antamaa ohjetta (liite 1).**

Määräys on voimassa ajalla 1.5. – 16.5.2021.

Perustelut

Tartuntatautilain 1 §:n mukaan lain tarkoituksena on ehkäistä tartuntatauteja ja niiden leviämistä sekä niistä ihmisille ja yhteiskunnalle aiheutuvia haittoja.

Tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin mukaan, kun laajaa tartunnan vaaraa aiheuttava yleisvaarallinen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäilty tartuntatauti on todettu tai sen esiintyminen on perustellusti

odotettavissa, aluehallintovirasto voi päättää alueellaan sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköiden, oppilaitosten, päiväkotien, asuntojen ja vastaavien tilojen sulkemisesta sekä yleisten kokousten tai yleisötilaisuuksien kieltämisestä, jos kyseisten rajoitusten tekeminen on tarpeen usean kunnan alueella. Edellytyksenä on lisäksi, että toimenpide on välttämätön yleisvaarallisen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämisen estämiseksi. Säännöksen 3 momentin mukaan edellä 1 momentissa tarkoitetut päätökset tehdään enintään yhden kuukauden ajaksi. Toimenpiteet on heti lopetettava, kun tartunnan vaaraa ei enää ole.

Tartuntataudeista annetun valtioneuvoston asetuksen 1 §:n 1 momentin 14 kohdan mukaan muu uuden koronavirustyyppin aiheuttama vaikea infektio on yleisvaarallinen tartuntatauti.

Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen mukaan koronaviruksen aiheuttama tauti (COVID-19) tarttuu ensisijaisesti pisaratartuntana, kun henkilö yskii tai aivastaa. Virus voi tarttua myös pinnoilta, joille on hiljattain päätyntä sairastuneen hengitystie-eritteitä, lähikontaktissa kosketuksen kautta tai ilmajälitteisesti eli pienten aerosolien muodossa. Virus kiertää edelleen sekä Suomessa että laajasti muualla maailmassa, ja Suomen väestöstä valtaosa on yhä altis tartunnalle. Laajalla testaamisella, sairastuneiden eristämällä, tartuntaketjujen jäljittämällä ja altistuneiden karanteenilla voidaan osaltaan, mutta ei yksinomaan, estää taudin leviämistä.

Kokoontumisrajoituksia asetettaessa huomioidaan epidemiologinen arvio taudin leviämisestä tilanteissa, joissa sosiaalisten kontaktien määrä on suuri. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (THL) on 30.11.2020 antanut aluehallintovirastoille epidemiologiseen tilanteeseen perustuvan arvion kokoontumisrajoitusten tarpeesta (THL/6391/4.00.00/2020). Siinä arvioidaan, että ihmisten terveyden suojelemiseksi ja terveydenhuollon kantokyvyn varmistamiseksi on tarpeen ottaa käyttöön lisää toimia ihmisten välisten fyysisten kontaktien vähentämiseksi koko Suomessa. Tarkoituksena on välttää yhä useamman alueen epidemiatilanteen kiihtymistä perustason yläpuolelle sekä kääntää ilmaantuvuus laskusuuntaiseksi niillä alueilla, jotka ovat jo siirtyneet kiihtymis- ja leviämisvaiheeseen.

THL on mainitussa asiakirjassa suosittanut, että aluehallintovirastot ottaisivat käyttöön seuraavat raja-arvot julkisten kokoontumisten kohdalla käyttäen kriteereinä Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön koronavirusepidemian torjunnan hybridistrategian toimintasuunnitelman epidemiatasoja:

- Alueilla, jotka ovat perustasolla sallitaan korkeintaan 50 henkilön kokoontuminen yleisötilaisuuksissa ja yleisissä kokouksissa ulko- ja sisätiloissa. Alle 50 henkilön kokoontumisissa tulee noudattaa THL:n ja opetus- ja kulttuuriministeriön suosituksia turvaväleistä ja tartuntaa ehkäisevistä varotoimista.
- Alueilla, jotka ovat kiihtymisvaiheessa sallitaan korkeintaan 20 henkilön kokoontuminen yleisötilaisuuksissa ja yleisissä kokouksissa ulko- ja sisätiloissa. Alle 20 henkilön kokoontumisissa tulee noudattaa THL:n ja opetus- ja kulttuuriministeriön suosituksia turvaväleistä ja tartuntaa ehkäisevistä varotoimista.
- Alueilla, jotka ovat leviämisvaiheessa sallitaan korkeintaan 10 henkilön kokoontuminen yleisötilaisuuksissa ja yleisissä kokouksissa ulko- ja sisätiloissa. Alle 10 henkilön kokoontumisissa tulee noudattaa THL:n ja opetus- ja kulttuuriministeriön suosituksia turvaväleistä ja tartuntaa ehkäisevistä varotoimista.
- THL suosittelee lisäksi, että kaikilla alueilla suositellaan yksityistilaisuuksissa noudatettavan samoja henkilömäärien rajoituksia ja varotoimia, joita edellä mainitulla tavalla sovelletaan julkisiin kokoontumisiin.

Valtioneuvosto on periaatepäätöksellään 3.9.2020 puoltanut sosiaali- ja terveysministeriön tekemää toimintasuunnitelmaa hybridistrategian mukaisten suositusten ja rajoitusten toteuttamiseen COVID-19-epidemian ensimmäisen vaiheen jälkeen (sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2020:26). Suunnitelmassa epidemian hallinnan lähtökohtana ovat paikallisten ja alueellisten viranomaisten tartuntatautilain mukaisesti tekemät toimet ja päätökset. Toimintasuunnitelmassa kuvataan kolme epidemian vaihetta (perustaso, kiihtymisvaihe ja leviämisvaihe), joiden avulla suositusten ja rajoitusten tarvetta ja kohdentamista arvioidaan ja joita käytetään päätöksenteon tukena alueellisesti ja valtakunnallisesti. Valtioneuvosto on periaatepäätöksillään 23.10.2020, 22.12.2020 ja 26.1.2021 puoltanut hybridistrategian toimintasuunnitelman toimeenpanoon liittyvien ohjeiden ja suositusten täydentämistä. Toimintasuunnitelman täydennyksessä 26.1.2021 kuvataan epidemiavaiheiden lisäksi kolme toimenpidetasoa epidemian nopean kiihtymisen ja koko maata uhkaavan leviämisvaiheen estämiseksi eri tilanteissa:

1. nykyisen rajoitustason ylläpito ja kaikkien leviämisvaiheen toimenpiteiden toteuttaminen leviämisvaiheessa olevilla alueilla
2. leviämisvaiheen toimenpiteiden määräaikaisen ja laajamittaisen käyttöönoton ohjaus
3. poikkeusolojen ja liikkumisrajoitusten käyttöönotto

Tällä hetkellä osassa maata käytössä on toimenpidetaso 2, johon on valtioneuvoston periaatepäätöksellä siirrytty 25.2.2021. Päätöksen taustalla olevassa THL:n lausunnossa (23.2.2021) on arvioitu, että tason kaksi mukaisten toimenpiteiden käynnistäminen on ollut välttämätöntä erityisesti Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirissä ja perusteltua myös muissa leviämisvaiheen sairaanhoitopiireissä. Sittemmin tartuntamäärät ovat valtakunnallisesti sekä erityisesti monilla epidemian perustasolla olevilla ja perustasolle siirtyneillä alueilla vähentyneet huomattavasti.

Valtioneuvosto on huhtikuussa 2021 julkaissut muistion *Suuntaviivat covid-19-epidemiaan liittyvien rajoitustoimien ja -suositusten hallitulle purkamiselle*. Tähän liittyen sosiaali- ja terveysministeriö on kirjeellään 23.4.2021 (VN/11430/2021) ohjannut hybridistrategian perustasolla olevilla alueilla toimivaltaisia viranomaisia muun ohella tekemään tartuntatautilain 58 §:n mukaiset päätökset, joilla toukokuun 2021 aikana yleisötilaisuuksien yleisömäärä rajataan enintään 50 henkilöön. Alueen siirtyessä epidemian kiihtymisvaiheesta perustasolle sosiaali- ja terveysministeriö kuitenkin suosittelee, että alueella pidetään vielä voimassa edellä kuvatut kiihtymisvaiheen toimenpiteet ja ryhdytään asteittain purkamaan niitä vasta huolellisen harkinnan ja monipuolisen arvioinnin jälkeen. Ministeriö suosittelee asiassa 1-2 viikon seuranta-aikaa. Edelleen ministeriö toteaa, että kunkin toimivaltaisen viranomaisen on tarkasti seurattava päätöstensä vaikutuksia ja lakisääteisten soveltamisedellytysten täyttymistä. Lähtökohtana voidaan pitää, että sekä nykyisten että uusien rajoitustoimien vaikutusten yhdenmukainen arviointi edellyttää toimenpiteestä riippuen vähintään kahden tai kolmen viikon seuranta-aikaa. Kulloinkin käytettävät toimet valitaan kokonaisharkinnan perusteella siten, että epidemian hallinnassa saavutettava hyöty on mahdollisimman suuri suhteessa toimenpiteen aiheuttamiin sosiaalisiin ja taloudellisiin haittavaikutuksiin. Tämän seurannan ja kokonaisarvioinnin perusteella rajoitustoimia voidaan purkaa, pitää ennallaan tai palauttaa takaisin voimaan.

Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) hybridistrategian seurannan valtakunnallisen tilannearvioraportin 21.4.2021 mukaan uusien Covid-19-

tapausten määrä on kääntynyt viimeisen viiden viikon aikana selvästi laskuun, mikä on hyvä merkki siitä, että Suomessa epidemia on toistaiseksi rauhoittumassa. Annetut suositukset ja rajoitukset sekä ravitsemisliikkeiden sulku ovat selvästi tuottaneet tulosta ja estäneet tartuntoja. On mahdollista, että kevään edetessä myös kausivaihtelu alkaa tukea epidemiatilanteen kohenemista. Toisaalta tilanteen parantumisesta huolimatta tartuntoja todetaan edelleen paljon. Siksi tilanne voi nopeastikin jälleen heiketä, jos ihmisten väliset kontaktit lisääntyvät merkittävästi ja tartunnat pääsevät leviämään väestössä vapaammin. Epidemiatilannetta luonnehtivat suuret alueelliset erot: maan etelä- ja lounaisosissa ilmaantuvuus on edelleen suurta. Ilmaantuvuus on kuitenkin pienentynyt lähes kaikissa sairaanhoitopiireissä. Koronavirusrokotukset etenevät hyvin kaikilla erityisvastuualueilla. Koko maassa jo yli 85% 70 vuotta täyttäneistä on saanut yhden rokoteannoksen. Lääketieteellisten riskiryhmien arvioidaan pääosin saaneen ensimmäisen annoksen toukokuun puoleen väliin mennessä. Rokotteiden arvioidaan vähentäneen sairaalahoidon tarvetta Covid-19-tautiin sairastuneilla. Arvioitu tehollinen tartuttavuusluku on tällä hetkellä 0,75–0,90 (90 % todennäköisyysväli). Ennusteet tulevan viikon valtakunnallisista erikoissairaanhoito- ja tehohoitojaksojen lukumääristä ovat laskeneet edellisen viikon ennusteista. Laskennassa on otettu huomioon annetut rokotukset.

THL arvioi raportissaan, että käytössä olevat suositus- ja rajoitustoimet ovat estäneet tartuntoja. Vaikka epidemiatilanne on parantunut, on perusteltua, että alueilla pidetään yllä tehokkaita ja kattavia keinoja tartuntojen estämiseksi, mikäli epidemiatilanteen alueellisesta heikkenemisestä on merkkejä. Oikeasuhtaisilla rajoitustoimilla sekä tehokkaalla testauksella ja nopealla tartunnan jäljityksellä voidaan ylläpitää epidemiatilanteen kehittymistä suotuisaan suuntaan. Suotuisan kehityksen jatkuminen on edellytys sille, että rajoituksia päästään edelleen lieventämään ja purkamaan.

Jotkut muuntuneet koronavirukset, eli virusvariantit, poikkeavat ominaisuuksiltaan aiemmin levinneestä viruskannasta. Maailmalla kiertää tällä hetkellä useita eri koronaviruksen muunnoksia. Osa näistä muunnoksista leviää aiempia muunnoksia nopeammin. Tällä hetkellä ei kuitenkaan ole selkeää näyttöä siitä, että Suomessa nyt kiertävät virusmuunnokset aiheuttaisivat vakavamman taudin kuin aiemmat viruskannat. Erityisesti Britanniassa havaitun virusvariantin (B.1.1.7) leviäminen vaikuttaa epidemian kiihtymisen taustalla osassa Suomessa. Muuntuneita viruksia tunnistetaan sekvensoimalla eli määrittämällä koko viruksen perimä tai osa siitä. Kaikista Suomen koronaviruslöydöksistä

valitaan sekvensointiin viikoittain otos, jolla voidaan arvioida tilannetta eri puolilla Suomea. Tässä sekvensoinnissa on THL:n mukaan Suomessa on 23.4.2021 mennessä todettu yhteensä 4716 muuntuneen koronaviruksen aiheuttamaa tapausta, joista 4022 on Britanniassa havaittua muuntunutta virustyyppiä (tieteelliseltä nimeltään 20B/501Y.V1 tai B.1.1.7), 693 Etelä-Afrikassa havaittua virustyyppiä (tieteelliseltä nimeltään 20C/501Y.V2 tai B.1.351) ja 1 Brasilian virusmuunnos (tieteelliseltä nimeltään P.1). Uusien virusmuunnosten leviämistä voi ehkäistä samoilla keinoilla kuin aiemmin esiintyvän koronaviruksen tarttumista.

Alueet antavat sairaanhoitopiirien johdolla oman kokonaisarvionsa epidemiatilanteesta viikoittain. Tällä hetkellä Keski-Suomen, Keski-Pohjanmaan ja Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirien alueet ovat epidemian perustasolla. Vaasan sairaanhoitopiirin alue on epidemian kiihtymisvaiheessa ja Pirkanmaan sairaanhoitopiirin alue epidemian leviämisvaiheessa.

Pirkanmaan sairaanhoitopiirin alueella uusien tartuntojen määrä on vähentynyt aiemman tartuntapiikin jälkeen, ja 20.4.2021 tilannekuvan mukaan tartuntojen ilmaantuvuus on ollut 63 / 100 000 / 14 vrk. Positiivisten näytteiden osuus on 1,9 %, ja tartuntojen jäljitys on ollut mahdollista 82 %:ssa tapauksista. Sairaalahoidossa on aiempaan tapaan useita Covid-19-potilaita.

Keski-Suomen sairaanhoitopiirin alueella uusien tartuntojen määrä on aiemman tartuntapiikin jälkeen vähentynyt selvästi. Ilmaantuvuusluku on 19.4.2021 saatujen tietojen mukaan 30 / 100 000 / 14 vrk. Tartuntojen jäljitys on sairaanhoitopiirin alueella onnistunut 88 %:ssa tapauksista, ja positiivisten näytteiden osuus on 1,5 %. Sairaalahoidossa on koko sairaanhoitopiirin alueella edelleen muutamia Covid-19-potilaita. Sairaanhoitopiiri on 19.4.2021 todennut palanneensa hybridistrategian mukaiselle epidemian perustasolle.

Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin alueella 19.4.2021 saatujen tietojen mukaan ilmaantuvuusluku on 26,9 / 100 000 / 14 vrk, eikä siinä ole tapahtunut huomattavia muutoksia useaan viikkoon. Erityistä huolta ovat herättäneet tietyillä rakennustyömailla havaitut tartuntaketjut, joiden selvittäminen on osoittautunut huomattavasti tavallista vaikeammaksi. Näihin tartuntaketjuihin kuuluvien tartuntojen osuus on viime aikoina ollut jopa noin kolmannes kaikista alueella todetuista uusista tartunnoista. Positiivisten koronanäytteiden osuus viikon aikana on ollut 1,3 %, ja tartunnanlähteet on pystytty selvittämään 93 %:ssa

tapauksista. Sairaalahoidon tarve Covid-19-potilaille on edelleen hyvin vähäistä.

Keski-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntien alueella 21.4.2021 ilmoitettu ilmaantuvuusluku on 6,5 / 100 000 / 14 vrk. Positiivisten näytteiden osuus on 0,2 %, ja kaikki tartunnanlähteet on jäljitetty. Sairaalahoidossa ei ole Covid-19-potilaita. Tartuntatilanne on kokonaisuutena arvioiden jo pitkään ollut vakaa ja tartunnan riski sairaanhoitopiirin oman väestön keskuudessa erittäin vähäinen.

Vaasan sairaanhoitopiirin alueella tilanne on toistaiseksi pysynyt vakaana ja tartuntojen määrä alhaisella tasolla. 20.4.2021 saatujen tietojen mukaan ilmaantuvuusluku on ollut 29 /100 000 / 14 vrk ja positiivisten näytteiden osuus testatuista yhden viikon aikana 1,3 %. Tartuntaketjut on pystytty jäljittämään 90 %:ssa tapauksista. Sairaalahoidon tarve Covid-19-potilaille on ollut hyvin vähäistä.

Johtopäätös

Aluehallintoviraston rajoituspäätösten tarkoituksena on tartuntatautilain 1 §:ssä säädetyn tavoin ennaltaehkäistä tartuntatautilanteen pahenemista. Joukkoaltistumisten ja COVID-19-tartuntojen leviämisen riski on erityisen suuri kaikissa tilanteissa, joissa suuri joukko ihmisiä kokoontuu ja voi päätyä lähikontakteihin keskenään. Siten tartunnan torjuntatoimista huolehtiminen yleisötilaisuuksissa ja julkisissa kokouksissa on välttämätöntä.

Covid-19-tartuntatilanne on koko Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston alueella viimeisten viikkojen aikana rauhoittunut selvästi, joskin sairaanhoitopiirikohtaisia eroja on edelleen. Kaikkien alueen sairaanhoitopiirien ilmaantuvuusluvut ovat pysytelleet valtakunnallisen keskiarvon alapuolella. Myös valtakunnallinen tilanne kokonaisuutena osoittaa rauhoittumisen merkkejä. Muuntuneiden virusvarianttien vaikutusta tartuntojen leviämiseen ja torjuntatoimien tarpeeseen ei kuitenkaan voi sivuuttaa. Lisäksi maailmanlaajuisesti on saatu näyttöä siitä, että tartuntojen määrä voi rauhallisestakin tilanteesta lähteä hallitsemattomaan nousuun ainakin silloin kun varotoimenpiteitä ei riittävässä määrin noudateta. Suomen toistaiseksi varsin tiukkojen rajakäytäntöjen ansiosta on odotettavissa, että ainakin osa ulkomaista alkuperää olevista muuntovirusvarianteista löydetään aikaisemmin ja niiden leviämistä Suomen väestöön voidaan siten hidastaa. Rokotukset uutta koronavirusta vastaan ovat käynnissä Suomessa, mutta rokotekattavuus muiden kuin ikänsä puolesta riskiryhmään kuuluvien

osalta ei vielä ole sellaisella tasolla, että se merkittävästi vähentäisi koko väestön alttiutta tartunnalle.

Ihmiset liikkuvat jokapäiväisen elämänsä puitteissa yli kunta- ja maakuntarajojen. Lisäksi erilaisia tapahtumia järjestetään useiden paikkakuntien alueilla, ja niihin saavutaan myös toisilta paikkakunnilta. Siksi tartuntatilannetta ja paikallisia riskejä on kaikkialla välttämätöntä arvioida suhteessa ympäröivien sairaanhoitopiirien ja koko maan tilanteeseen. Aluehallintoviraston toimivaltaan kuuluvien toimenpiteiden lisäksi tartunnan torjuntaan vaikuttavat myös muun muassa valtioneuvoston päätöksillä ja asetuksilla määriteltävät toimenpiteet sekä kunnallisten ja muiden viranomaisten erilaiset päätökset ja suositukset. Aluehallintovirasto katsoo, että sillä tässä vaiheessa on edellytykset ryhtyä omaan toimivaltaansa kuuluvien kokoontumisrajoitusten yleiseen lieventämiseen kuitenkin siten, että toimenpiteitä toteutetaan asteittain ja niiden vaikutusta huolellisesti seuraten.

Edellä mainituista syistä on välttämätöntä tällä päätöksellä jatkaa yleisiä kokouksia ja yleisötilaisuuksia koskevia kokoontumisrajoituksia Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston alueella koronaviruksen laajemman leviämisen ehkäisemiseksi, riskiryhmien suojelemiseksi ja terveydenhuollon kantokyvyn turvaamiseksi. Kuntien tekemillä päätöksillä on paikallisen tilanteen vaatiessa mahdollista tiukentaa tai täydentää aluehallintoviraston määäämiä rajoituksia. Jos epidemiologinen tilanne alueella tai valtakunnallinen arvio rajoitusten tarpeesta olennaisesti muuttuu, aluehallintovirasto arvioi tätä kokoontumisia koskevaa rajoituspäätöstään uudestaan.

Edellä todetun perusteella tämä määräys on välttämätön tartuntataudin leviämisen estämiseksi Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston kuntien alueella.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Tartuntatautilaki 1 §, 8 §, 58 § ja 91 §

Valtioneuvoston asetus tartuntataudeista 1 § ja 5 §

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen voi tartuntatautilain 90 §:n 1 momentin perusteella hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen siten kuin

oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään. Valitusosoitus on liitteenä.

TÄYTÄNTÖÖNPANO

Tämä päätös pannaan täytäntöön heti mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta tartuntatautilain 91 §:n 1 momentin nojalla.

LISÄTIETOJA

Lisätietoja asiasta antaa tarvittaessa aluehallintoylilääkäri Laura Blåfield, puh. 0295 018 587, etunimi.sukunimi@avi.fi.

Ylijohtaja

Marko Pukkinen

Aluehallintoylilääkäri

Laura Blåfield

LIITTEET

Liite 1, Opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveys- ja hyvinvoinnin laitoksen 21.9.2020 antama ohje koronavirustartuntojen ehkäisemisestä yleisötilaisuuksien ja yleisten kokoontumisten yhteydessä sekä julkisten tilojen käytössä

Liite 2, Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston toimialueen kunnat sairaanhoitopiireittäin.

JAKELU JA SUORITEMAKSU

Päätös yleistiedoksiantona

Tämän päätöksen tiedoksianto tapahtuu yleistiedoksiantona. Asiakirja pidetään kaikkien nähtävillä Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston Vaasan päätoimipaikassa 16.5.2021 saakka. Päätöksen nähtäville asettamisesta ilmoitetaan yleisessä tietoverkossa aluehallintoviraston verkkosivulla www.avi.fi

Tämän päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä siitä, kun edellä mainittu ilmoitus on julkaistu aluehallintoviraston verkkosivulla.

Tiedoksi

Alueen kunnat ja kuntayhtymät

Alueen ympäristöterveydenhuollon valvontayksiköt

Toimialueen sairaanhoitopiirit, joita pyydetään tiedottamaan päätöksestä alueensa kuntien tartuntataudeista vastaavia lääkäreitä

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri

Pohjanmaan ja Sisä-Suomen poliisilaitokset

Toimialueen pelastuslaitokset

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Sosiaali- ja terveysministeriö

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Valtioneuvoston kanslia, viestintäosasto

Digi- ja väestötietovirasto

Maksutta

Tämä asiakirja LSSAVI/6534/2021 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LSSAVI/6534/2021 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Blåfield Laura 26.04.2021 14:08

Ratkaisija Pukkinen Marko 26.04.2021 14:28

21.9.2020

Ohje koronavirustartuntojen ehkäisemisestä yleisötilaisuuksien ja yleisten kokoontumisten yhteydessä sekä julkisten tilojen käytössä

Muokkaus 4.11.2020:

- Täsmennetty karanteeniin liittyvää osuutta.

Muokkaus 11.2.2021

- Ohje päivitetty vastaamaan muita THL:n ohjeita.

Muokkaus 22.2.2021

- Ohje päivitetty vastaamaan väliaikaisen tartuntatautilain muutoksen (147/2021) mukaista tilannetta.

Ohjeen tarkoitus

- Tämän ohjeen tarkoitus on tukea yleisötilaisuuksien, yleisten kokousten ja kokoontumisten järjestämistä sisätiloissa ja alueellisesti rajatuissa ulkotiloissa turvallisesti sekä tukea julkisten tilojen turvallista käyttöä koronaepidemian aikana. Ohjetta noudattamalla voidaan estää tartuntoja ja vähentää altistuneiden määrää.
- Asiakkaille ja muille osallistujille tarkoitettujen tilojen hallinnasta vastaavien tulee suoraan tartuntatautilain 58 c §:n perusteella huolehtia pykälässä tarkoitetuista toimenpiteistä COVID-19 –tartuntojen ehkäisemiseksi. Nämä ohjeet täydentävät suoraan laista seuraavia velvollisuuksia ja niiden noudattaminen voidaan erillisellä tartuntatautilain mukaisella päätöksellä asettaa myös velvollisuudeksi.
- Tartuntatautilain 58 §:ssä säädetään AVIn ja kunnan toimivallasta asettaa päätöksellä yleisötilaisuuksien ja yleisten kokousten järjestämistä koskevia rajoituksia. Tartuntatautilain 58 d §:n mukaan AVI tai kunnan tartuntatautien torjunnasta vastaava toimielin voi tietyin edellytyksin määrätä myös muiden kuin yleisötilaisuuksiin käytettävien tilojen käytön järjestettäväksi siten, että lähikontakti on tosiasiallisesti mahdollista välttää. Tiettyjä laissa määriteltyjä korkean tartuntariskin tiloja on myös mahdollista sulkea tilapäisesti tartuntatautilain 58 g §:n nojalla.

Ohjeessa kuvataan yleiset edellytykset COVID-19-tartuntojen ehkäisemiseksi ja altistuneiden määrän rajoittamiseksi. Tilaisuuksien ja toiminnan järjestäjät voivat laatia

omia tilanne-, toiminta- tai tapahtumakohtaisia tarkempia suosituksiaan tartuntatautilain säännösten puitteissa. Toimija voi toteuttaa velvoitteensa asiakasmäärää rajoittamalla, asiakaspaikka- tai tilajärjestelyin taikka muulla toimintansa erityispiirteet huomioon ottavalla tavalla. Tässä voidaan hyödyntää opetus- ja kulttuuriministeriön työryhmän laatimia periaatteita vastuullisen tapahtuman järjestämiseksi.

Yhteistyö paikallisten viranomaisten kanssa

- **Huomioi kunnan ja aluehallintoviraston antamat määräykset yleisötilaisuuksien henkilömääristä ja tilojen käyttöä koskevista rajoituksista.**
- Ole yhteydessä paikallisiin terveysviranomaisiin tilaisuuden terveysturvallisuuden varmistamiseksi. Paikalliset ja alueelliset tartuntataudeista vastaavat viranomaiset voivat tartuntatautilain mukaisesti avustaa tilannekohtaisten ohjeiden laatimisessa.
- Työnantajan ominaisuudessa toimivan tilaisuuden järjestäjän velvollisuuksista työntekijöiden suojaamiseksi säädetään erikseen. Julkisissa tiloissa työskentelevien osalta toimenpiteet perustuvat työnantajan tekemään riskinarvioon. Työterveys-huolto tukee työnantajaa riskinarviossa.

Lakisääteiset velvollisuudet

Tartuntatautilain 58 c §:n mukaan asiakkaille ja muille osallistujille tarkoitettujen tilojen hallinnasta vastaavalla on seuraavia velvoitteita:

- asiakkaille ja osallistujilla on mahdollisuus käsien puhdistamiseen;
- asiakkaille ja osallistujille annetaan riittävän etäisyyden ylläpitämistä, käsien puhdistamista ja muita vastaavia tartuntojen leviämistä estäviä käytänteitä koskevat toimintaohjeet;
- tilojen ja pintojen puhdistamista tehostetaan sen lisäksi, mitä muualla kyseisen toiminnan osalta puhdistamisesta säädetään;
- asiakkaiden ja osallistujien oleskelu järjestetään sillä tavoin väljästi, kuin se kyseisen toiminnan erityispiirteet huomioon ottaen on mahdollista ja mahdolliset asiakaspaikat sijoitetaan riittävän etäälle toisistaan.

Hygieniää koskevia ohjeita ja suosituksia

- On tärkeää, ettei yleisötilaisuuteen, yleiseen kokoontumiseen tai julkiseen tilaan tulla oireisena. Oireettomuutta on tärkeä korostaa yleisötilaisuuteen liittyvässä viestinnässä. Ennakkoon tilattujen lippujen helppoon peruutusmahdollisuuteen sairauden takia on kiinnitettävä huomiota.
- Osa koronavirustartunnan saaneista on hyvin vähäoireisia jopa täysin oireettomia. Lisäksi tartunnan saanut henkilö on tartuttava noin kaksi vuorokautta ennen oireiden alkua. Tästä syystä kaikkien tilaisuuksiin osallistuvien on tärkeä noudattaa hyviä hygieniakäytäntöjä ja huolehtia turvavälien säilymisestä.

- THL:n maskisuosituksen mukaisesti tilaisuuden järjestäjän tulisi suositella kasvomaskien käyttöä. Tässä on syytä huomioida myös alueelliset suositukset.
- Oikein toteutettu yskimis- ja niistämishygienia estävät tartuntoja. Oikeisiin käytäntöihin ohjaavaa tiedotusmateriaalia suositellaan jaettavaksi työntekijöille ja vierailijoille tietoisuuden lisäämiseksi osana lakisääteisiä toimintaohjeita.
- Hyvä käsihygienia on myös tarpeen tartuntojen estämisessä. Huolehdi, että tilaisuudessa on saatavilla riittävästi käsihuuhteita ja käsienvesupaikkoja. Huolehdi wc-tilojen toiminnasta ja varmista saippuan sekä käsipyyhkeiden riittävyys.
- Koronavirus tarttuu ensisijaisesti pisaratartuntana. Koronavirus aiheuttaa hengitystieinfektion, jonka oireita voivat olla mm. yskä, kurkkukipu, kuume, hengenahdistus, lihaskivut, vatsaoireet ja päänsärky.

THL: Tarkempia tietoja koronavirusinfektion oireista.

Säilytä turvavälit

- Riittävän etäisyyden säilyttäminen henkilöiden välillä estää tehokkaasti tartuntoja. Turvavälien ylläpitämisen mahdollisuus tulee turvata koko yleisötilaisuuden ajan. Henkilömäärä tulee rajata siten, että henkilöiden tai seurueiden väliin jää vähintään 2 metriä. Seurueella tarkoitetaan tässä esimerkiksi samassa taloudessa asuvia tai muutenkin jatkuvasti tai säännöllisesti yhteydessä olevia henkilöitä.
- Tilanteissa, joissa saattaa syntyä jonoja tulee ihmisiä muistuttaa ja auttaa turvavälien pitämisessä. Turvavälien ylläpitoa voidaan varmistaa esimerkiksi riittävällä opastavalla henkilökunnalla, etäisyysopasteilla ja ehkäisemällä pitkien jonojen syntyä osallistujien saapumis- ja jakautumisjärjestelyin. Yleisöä ohjataan esimerkiksi teippausten tai köysitysten ja järjestyksenvälvojen välityksellä liikkumaan niin että ruuhkat vältetään.
- Pisaratartunnan riski on herkästi tavanomaista suurempi esimerkiksi yhteislaulu- ja ryhmäliikuntatilanteissa, joten näissä ja vastaavissa tilanteissa maskin käyttöä ja turvavälien merkitystä on erityisesti korostettava. Myös voimakas äänenkäyttö esimerkiksi kannustettaessa lisää pisaratartunnan riskiä.

Siivous

- Koronavirus tarttuu ensisijaisesti pisaratartuntana. On mahdollista, että virus tarttuu myös kosketuksen kautta. Koronavirukset eivät kuitenkaan säily pitkiä aikoja pinnoilla.
- Siivouksessa käytetään heikosti emäksistä yleispuhdistusainetta. Saniteettitiloissa siivousta voi tehostaa käyttämällä desinfiointiainetta. Noudatetaan Työterveyslaitoksen siivousohjeita.
- Siivouksen yhteydessä pyyhitään kosketuspinnat, kuten ovenkahvat, käsinojat, taset ja pöydät, valokatkaisijat ja hanat vähintään päivittäin, mielellään kahdesti päi-

vässä. Sellaisessa ympäristössä, jossa kävijöitä on runsaasti, suositellaan puhdistamista 2–4 tunnin välein. Yhteiskäytössä olevien tietokoneiden ja pöytien tai muiden välineiden käyttöä vältetään tai ne puhdistetaan aina käyttäjien välillä.

[TTL: Ohje siivoukseen](#)

Koronavirustartunta yleisötilaisuudessa tai yleisessä kokoontumisessa

- Tartuntaketjujen selvitystyö kuuluu kunnan tai sairaanhoitopiirin tartuntataudeista vastaavalle lääkärille. Jos tilaisuuteen osallistuneilla todetaan koronavirustartunta, selvitetään, onko tapahtunut altistumista, ja altistuneet pitää jäljittää ja asettaa tartuntatautilain mukaisesti karanteeniin. Tartunnanjäljityksen helpottamiseksi tilaisuuksien ja tapahtumien järjestäjillä tulisi mahdollisuuksien mukaan ja muun lainsäädännön edellytyksin olla tiedot osallistuneista henkilöistä. Yleisötilaisuuksien ja yleisten kokoontumisten henkilömääriä rajoittamalla ja eri ryhmien sekoittumista välttämällä voidaan vähentää altistuneiden määrää, mikäli henkilöiden joukossa todettaisiin koronavirustartunta.

Riskiryhmään kuuluvat

- Riskiryhmään kuuluvien suositellaan epidemian aikana välttämään lähikontakteja, eikä yleisötilaisuuksiin, yleisiin kokoontumisiin tai julkisissa tiloissa järjestettävään toimintaan osallistumista voida siten myöskään suositella. Jos osallistuminen on välttämätöntä, tulee tässä ohjeessa tarkoitettuja turvaetäisyyksiä ja hygieniasuosituksia noudattaa.

[THL: Vakavan koronavirustaudin riskiryhmät](#)

Lasten ja nuorten leiritoiminnassa huomioitavaa

- Leirille voi osallistua vain oireettomana.
- Leireillä suositellaan toimimaan rajatuissa, enintään 10 henkilön ryhmissä, jotka majoittuvat, ruokailevat ja toimivat yhdessä siten, ettei synny kosketusta muihin mahdollisesti samaan aikaan samassa keskuksessa toimivien ryhmien kanssa. Näin rajataan lähikontaktien määrää leirin aikana, ja helpotetaan altistuneiden jäljitystyötä, jos leirillä todetaan koronavirustartunta.
- Yleisiä säännöksiä hyvästä käsi- ja yskimishygieniasta sekä siivouksesta tulee noudattaa.
- Tarpeetonta fyysistä kosketusta vältetään (esimerkiksi kättely, halaaminen).
- Jos leiriläisellä todetaan leirin aikana koronavirusinfektioon sopivia oireita, tulee hänet ohjata erilliseen tilaan odottamaan, että poistuminen leiriltä on mahdollista. Hänen tulee hakeutua viiveettä koronavirustestiin. Mikäli koronavirustartunta todetaan, tulee altistuneet jäljittää ja asettaa karanteeniin. Leirin järjestäjän tulee tällaisessa tilanteessa olla yhteydessä paikalliseen tartuntataudeista vastaavaan yksikköön lisäohjeiden saamiseksi.

Muu vastuullisuus

Yleisötilaisuuksien yhteydessä saatetaan järjestää muita itse varsinaiseen tilaisuuteen kuulumattomia yksityisiä tapahtumia. Vaikka tilaisuuden järjestäjä ei itse vastaa näistä yksityisistä tapahtumista, olisi tilaisuuteen liittyvässä viestinnässä kuitenkin korostettava että myös yksityisiin kokoontumisiin ja tapahtumiin liittyy tartuntariskejä. Paikallisia suosituksia on hyvä noudattaa.

Lista aluehallintoviraston toimialueen kunnista

LSSAVI/6534/2021

Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin alue:

Alajärvi
Alavus
Evijärvi
Ilmajoki
Isojoki
Isokyrö
Karijoki
Kauhajoki
Kauhava
Kuortane
Kurikka
Lappajärvi
Lapua
Seinäjoki
Soini
Teuva
Vimpeli
Ähtäri

Keski-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin alue:

Halsua
Kannus
Kaustinen
Kokkola
Kruunupyy
Lestijärvi
Perho
Toholampi
Veteli

Vaasan sairaanhoitopiirin alue:

Kaskinen
Korsnäs
Kristiinankaupunki
Laihia
Luoto
Maalahti
Mustasaari
Närpiö
Pedersöre
Pietarsaari
Uusikaarlepyy
Vaasa
Vöyri

Keski-Suomen sairaanhoitopiirin alue:

Hankasalmi
Joutsa
Jyväskylä

Kannonkoski
Karstula
Keuruu
Kinnula
Kivijärvi
Konnevesi
Kyyjärvi
Laukaa
Luhanka
Multia
Muurame
Petäjävesi
Pihtipudas
Saarijärvi
Toivakka
Uurainen
Viitasaari
Äänekoski

Pirkanmaan sairaanhoitopiirin alue:

Akaa
Hämeenkyrö
Ikaalinen
Juupajoki
Jämsä
Kangasala
Kihniö
Kuhmoinen
Lempäälä
Mänttä-Vilppula
Nokia
Orivesi
Parkano
Pirkkala
Pälkäne
Ruovesi
Sastamala
Tampere
Urjala
Valkeakoski
Vesilahti
Virrat
Ylöjärvi

Päätös koskee lisäksi Punkalaitumen kuntaa, joka kuuluu Pirkanmaan maakuntaan.